

Openingswoord conferentie “Ik maak verschil voor ons”

door Astrid Ottenheym

Wat fijn dat jullie allemaal gekomen zijn op onze conferentie “Ik maak verschil voor ons”! Daar staan we dan allemaal op het podium! Normaal zijn jullie gewend om in de zaal te gaan zitten. Waarom op het podium? Omdat het om jullie gaat! Wat jullie doen voor de kinderen in onze regio is essentieel! Jullie verdienen podium als ik kijk wat we de afgelopen 5 jaar samen hebben bereikt! Het is niet niks wat we gerealiseerd hebben!

Iets meer dan 5 jaar geleden was er alleen een samenwerkingsverband op papier. De samenwerking tussen scholen was nihil, We zaten achter onze eigen schotten van conventioneel en niet conventioneel, van regulier en speciaal. Samenwerking met gemeenten was beperkt. We kenden elkaar nauwelijks en waren bezig met ieder zijn eigen opdracht. Een gemeenschappelijke opdracht hadden we niet.

Langzaam maar zeker zijn we van achter onze eigen muren vandaan gekomen en hebben we elkaar beter leren kennen. Werken scholen, consulent passend onderwijs en de consulent jeugd & gezin samen in werkgebieden. Elk werkgebied heeft een eigen gezamenlijk budget voor passend onderwijs. Ik kan je vertellen dit vonden we als bestuurders best spannend! Maar hebben we vertrouwen gegeven. Nu zien we dat de werkgebieden samen leren en samen plannen maken en deze uitvoeren. De solidariteit is gegroeid, zo ook het besef dat we niet alle problemen alleen kunnen oplossen. Ik zie zoveel mooie voorbeelden voor kinderen. Het is gewoon te veel om op te noemen. De schotten tussen scholen hebben we neergehaald.

Ook zijn we gaan werken in netwerkgroepen. Dat was een vreemde eend in de bijt! Bij voorkeur werken we samen met gelijkgestemden, zoals of met leerkrachten, of met schoolteams, met intern begeleiders, schoolleiders of met ambtenaren. Maar netwerkgroepen waaraan mensen deelnemen met verschillende professies, deskundigheid en rol. Ook ouders! dat was

nieuw! Meer en meer wordt de meerwaarde ontdekt van co-creatie waarbij rang of stand niet leidend is - maar gelijkwaardigheid en inbreng van alle perspectieven. Alleen ga je sneller maar samen kom je verder. Dat is te zien in de werkgebieden, maar ook bij de netwerk-groep thuiszitters, hoogbegaafdheid, PO-VO, oudersteunpunt, nieuwkomers, onderwijs-zorg en virtueel expertise cluster. De netwerkgroepen hebben een belangrijke rol in de uitvoering en advisering van wat nodig is om samen de goede dingen te kunnen doen. We kijken meer en meer verder dan de muren van de eigen organisatie, het eigen perspectief.

Ook zijn de schoolbesturen gaan kijken hoe we alles zo kunnen organiseren dat de professionals samen met kinderen en ouders dat kunnen doen wat nodig is. De positie was eerst verwarrend door de dubbele petten. Daar hebben we nu een oplossing voor gevonden in de manier waarop we samen sturing geven. Het resultaat is dat we nu een gemeenschap bouwen waarin iedereen zijn verantwoordelijkheid kan nemen en ruimte heeft om verschil te maken. Een ouder uit de ondersteuningsplanraad zei: "Ik dacht eerst dit is een droom, maar nee het is werkelijkheid"

Elk kind perspectief om voor te leven.

Daar maken wij ons allen sterk voor. Dat is toch iets wat we in ons hart elk kind gunnen? Voor de meeste kinderen lukt dat, maar niet voor alle kinderen. En dan is de situatie niet altijd eenvoudig. Vele factoren en actoren hebben invloed hierop en we zijn nooit zeker van de uitkomst.

Perspectief gaat voor mij over hoop. Soms hoor ik dat is vaag - maar denk je het tegenovergestelde eens in. Dat je geen hoop hebt. Wat dan?

En je denkt als kind:

Wat doe ik hier in de klas? Waarvoor leer ik toch, ik doe het toch nooit goed? – Ze begrijpen me niet en pesten me – Ik ben ziek en wordt niet beter – Mijn ouders hebben altijd ruzie!- Ik wil ook graag vriendjes in de buurt maar voor mij is geen school in de buurt!

Geen hoop geeft hartepijn – geeft wanhoop, want je voelt je opgesloten in je hok – je komt er niet uit – weet niet wat te doen. Geen hoop betekent niet mee kunnen doen – buiten gesloten voelen. Ook geldt dit voor ouders. Het zal je kind maar zijn dat niet goed gaat. Ik voel zo goed de wanhoop van ouders als het niet goed gaat met je kind en dat je vecht als een leeuw voor je kind. En ik begrijp ook goed dat het niet eenvoudig is om met deze heftige emoties om te gaan. En toch is het nodig om ermee om te gaan – wat gebeurt er als wij er niet mee omgaan – wat dan? Dan staat een kind aan de kant.

Als ik hier op het podium kijk dan zie ik allemaal mensen die het beste willen voor kinderen en hun deskundigheid daarvoor willen inzetten. Deskundigheden gebaseerd op verschillende kennis, achtergronden, ervaringen en werkelijkheden. Ieder heeft zijn eigen perspectief zijn eigen oplossingen. Eigenlijk zijn we specialisten op ons eigen gebied. En dat is heel waardevol - we zijn geen alleskunnners!

Maar een kind is niet onderverdeeld in schotten van onze specialismen. Het kind is één geheel.

Vandaag gaat het ook over schotten en ontschotten. Want specialismen in vakgebieden zijn heel waardevol, maar gezamenlijke context ook. En eigenlijk zou ik dit thema willen visualiseren. Stel, jullie zijn allen specialisten, en stel ook dat er schotten tussen jullie in staan, waardoor je elkaar niet meer kunt zien. Kunnen we dat nu, hier, visualiseren?

<<Het publiek wordt verdeeld door schotten die vanuit het plafond omlaag komen>>

Kijk, jullie zien mij nog wel. Stel ik sta voor het belang van het kind. Jullie hebben allen het belang van het kind nog in beeld maar missen nu de gezamenlijke context.

We weten dat wanneer ieder zijn eigen beslisboom volgt en we NIET gezamenlijk vanuit gelijkwaardigheid en meervoudig perspectief kijken we NIET de beste besluiten nemen voor kinderen en dat ze dan tussen wal en schip vallen. Kinderen in kwetsbare posities hebben het nodig dat we telkens weer opnieuw samen kijken tot dat het kind het stokje zelf kan overnemen.

Ieder van ons kan het verschil maken. Ook wanneer het de ander even niet lukt of niet weet. Samen zijn we redzaam - Daar gaat het om. Dat we niet afwachten of wijzen maar dat we

samen optrekken voor perspectief van kinderen – hun ouders – en leerkrachten. Daarom is het zo belangrijk dat we de schotten afbreken en dat we samen optrekken. It takes a community to raise a child!

Het is tijd om te ontschotten en ook dat doen we visueel.

<< De schotten tussen het publiek gaan weer omhoog >>

Dit ontschotten is echt niet eenvoudig! Wanneer het moeilijk wordt – en we verschil van inzicht hebben, hebben we de neiging om ons terug te trekken naar onze eigen groep van gelijkgestemden om ons gelijk te gaan halen. En voor je het weet verschijnen de schotten weer.

<<Het publiek wordt weer verdeeld door schotten die vanuit het plafond omlaag komen >>

Het wij-zij denken en het wijzen naar de ander gaat dan als vanzelf. Het oordelen over de ander gaat soms ook zo vanzelf. Laatst zat ik op een bankje op station Alkmaar-Noord en daar kwam een man waar direct mijn oordelen in me op popten: zwerver, weinig opleiding, alcoholist. Door gesprek met hem bleek dit alles niet te kloppen: hij ruimde de blikjes en lege flessen die anderen hadden achter gelaten, hij legde mij aan de hand van een kaart uit hoe de geopolitiek rond de oliepijplijn in Irak in elkaar stak en ik merkte zijn verdriet en zorgen op. Ook dacht ik oeps mijn oordelen klopten niet.

De noden van kinderen vragen van ons een menselijke aanpak – niet een instrumentele aanpak waar regels en protocol belangrijker zijn dan menselijke noden. Dit betekent niet dat we dingen moeten doen die we niet kunnen. Bij een menselijke aanpak hoort ook het erkennen van grenzen op een compassievolle manier – maar daar hoort dan ook de vraag bij wat kan dan wel – om een kind niet tussen wal en schip te laten vallen? Ook dit soort zaken moeten we samen doen omdat de oplossing soms dan weer van de een komt en soms van de ander. Het vraagt samen zoeken en onderzoeken voor de toekomst.

Daarom is het zo belangrijk dat we ons als een gemeenschap verbinden met elkaar vanuit gelijkwaardigheid met kinderen – met ouders – met alle professionals die betrokken zijn bij

de ontwikkeling van kinderen. De schotten van onze eigen opvattingen, onze eigen organisaties voorbij zodat we onze wijsheid inzetten voor Elk kind perspectief om op een gezonde manier te leren leven op eigen wijze.

<< De schotten tussen het publiek gaan weer omhoog>>

En met een gemeenschap die kansen biedt, en nog een kans en nog een kans die niet loslaat tot dat... met een groot hart voor kinderen en elkaar.

Deze conferentie staat in het teken van “Ik maak verschil voor ons” en hoe we die willen vormen en dat is een proces van inspiratie – leren – delen en doen.

Ik wens jullie een mooie conferentie toe.